

Jászkarajenő Község Önkormányzata

Jászkarajenő Község Településfejlesztési koncepciója

91/2016.(XI.28.) önk. határozattal jóváhagyva.

PESTTERV

Pest megyei Terület-, Település-, Környezet

Tervező és Tanácsadó Kft.

1085. Budapest, Kőfaragó u. 9.

Tel: 267 05 08, 267 70 78 Fax: 266 75 61

E-mail: pestterv@pestterv.hu

www.pestterv.hu

2016. november

Felelős tervező:

Schuchmann Péter

szakképesítés: okl. kertépítész, tájrendező
mérnök, okl. városépítés-városgazdálkodási
szakmérnök
építész kamarai névjegyzéki szám: 01-5068
tervezői jogosultság: TR

Projekt vezető:

Makkai Krisztina

szakképesítés: Településmérnök, Városépítési-
Városgazdasági szakmérnök
építész kamarai névjegyzéki szám: 01-4921
tervezői jogosultság: TT

**Ügyvezető igazgató:
Schuchmann Péter**

Tartalom

BEVEZETÉS.....	3
A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ MEGÚJÍTÁSA	3
TRENDEK, TENDENCIÁK ÉS BIZONYTALANSÁGOK A TERVEZÉSÉBEN, A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS NAGY TÁVÚ CÉLKITŰZÉSEI MEGHATÁROZÁSÁBAN.....	4
SWOT ANALÍZIS A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ FELÜLVIZSGÁLATÁNAK MEGALAPOZÁSÁHOZ	6
A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE	12

Jászkarajenő község településfejlesztési koncepciójának felülvizsgálata és módosítása

BEVEZETÉS

Jászkarajenő első hosszú távú településfejlesztési koncepcióját 2003-ban készítette a PESTTERV Kft. E koncepcióban megfogalmazott – és a képviselőtestület által jóváhagyott célkitűzések határozták meg a következő években a község fejlesztésének és rendezésének fő irányait E koncepció figyelembevételével, - arra építve - készült el és került elfogadásra Jászkarajenő középtávra szóló településfejlesztési stratégiája és akcióprogramja, melyet a Pa-Ku Consulting Bt készített 2008-ban.

Fenti dokumentumok tartalomelemzésével megállapítható, hogy a településfejlesztés fő irányai alapvetően helyesen kerültek megfogalmazásra úgy 2003-ban, mint 2008-ban. Az időközben bekövetkezett változások értékelésével megállapítható, hogy ami az elmúlt évtizedben Jászkarajenőn történt, az alapvetően megfelel azoknak a célkitűzéseknek amelyeket a fejlesztési koncepció, majd pedig a középtávú stratégia megfogalmazott. A 2005 óta megvalósult valamennyi fejlesztés (a tornacsarnok építésétől a orvosi rendelő, az óvoda, a polgármesteri hivatal, a művelődési ház, az egészségház, a gyógyszertár, a ravatalozó felújításán át az iskolai sportpályák megvalósításáig) mind olyan fejlesztések, amelyek javaslatként szerepeltek a korábbi településfejlesztési dokumentumokban.

A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ MEGÚJÍTÁSA

A településfejlesztési koncepció felülvizsgálatát, megújítását az indokolja, hogy az Önkormányzat 2015-ben döntött a község településrendezési eszközei teljes körű felülvizsgálatáról és módosításáról (a megváltozott jogszabályi környezethez igazításáról). A fejlesztési koncepció újrafogalmazása is ennek az átfogó tervező munkának része.

Ma is a lehetséges fejlődési irányok felvázolása, a távlati célok kijelölése, a prioritások meghatározása képezheti alapját egy község hosszú távú érdekeit leginkább szolgáló, és megvalósítható településrendezési tervnek.

Az Önkormányzat és a tervezők egyetértenek abban, hogy a most készülő településrendezési terv is akkor lesz hatékony eszköze Jászkarajenő fejlődésének és irányításának, ha kialakítandó településszerkezetével, terület-felhasználásával, szabályozásával azokat a településfejlesztési, stratégiai célokat szolgálja, amelyeket az Önkormányzat a jászkarajenői véleményformáló polgárok bevonásával és egyetértésével határoz meg.

Az egyes, konkrét területek felhasználásában, szabályozásában megfogalmazható alternatívákat is akkor lehet a közösség, Jászkarajenő hosszú távú érdekei szempontjából minősíteni és eldönteni, ha a településfejlesztés stratégiai céljaiban és a megvalósításhoz felhasználható eszközökben egyetértés van a polgárok és választott vezetőik között.

Ennek kialakítását szolgálja a településfejlesztési koncepció felülvizsgálatára az Önkormányzat által kezdeményezett egyeztetés-sorozat, amelynek során a résztvevők értékelik a kialakult helyzetet, és számbaveszik:

- a község érdekeit, sajátos értékeit,
- településfejlesztés erőforrásait,
- a fejlődést gátló tényezőket,
- a fejlődés lehetséges alternatíváit.

Meghatározzák Jászkarajenő számukra kívánatos jövőképét:

- azokat a településfejlesztési stratégiai célokat és alapelveket, amelyeket a további konkrét településtervezésnél irányadónak kell tekinteni,
- azokat az - elsősorban területrendezési, környezetszabályozási - eszközöket, amelyeket a meghatározott célok elérése érdekében (elsősorban a települési szintű, illetve a részletes szabályozási tervek készítése és jóváhagyása során) alkalmazni kell.

Jászkarajenő új településfejlesztési koncepciójának megfogalmazása a regionális és kistérségi összefüggések – többek között Szolnok, Kecskemét és Cegléd vonzása –figyelembevételével, de alapvetően a helyi adottságokra, értékekre és érdekekre alapozottan kell, hogy történjen.

TRENDEK, TENDENCIÁK ÉS BIZONYTALANSÁGOK A TERVEZÉSÉBEN, A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS NAGY TÁVÚ CÉLKITŰZÉSEI MEGHATÁROZÁSÁBAN

Trendek, tendenciák

- A fejlesztési források nagysága és az azokhoz való hozzáférés vonatkozásában hosszú távra a településfejlesztés keretfeltételei változása prognosztizálható:
 - o a hosszú táv első szakaszában 2021-ig – Pest megye önálló régióvá alakulásáig – a ma ismert keretfeltételek változatlan érvényesülésével lehet számítani, azaz Pest megye csak korlátozottan részesül az Európai Unió fejlesztési forrásaiból, ami kedvezőtlen a megye egésze és kifejezetten a megye olyan hátrányos adottságú térségei számára, mint dél Pest megye, Cegléd térsége. Ebben az időszakban kedvező lehetőség, (amely ugyan nem jár a többlet fejlesztési forrásokhoz való hozzáféréssel, de a hátrányok enyhítésére lehetőséget ad, hogy a felzárkóztatásra kijelölt ceglédi térségben a vállalkozások számára nyújtható támogatások intenzitása megegyezik a szomszédos megyék határ menti településeiben igényelhető támogatásokkal. Ez a lehetőség esélyt ad arra, hogy a térségek és települések közötti különbségek kevésbé növekedjenek.
 - o a tervezési időszak második felében 2021 után az európai uniós átlag alatti fejlettségű – európai uniós felzárkóztatási forrásokhoz is hozzájutó – a 2014-2020 közötti időszakhoz viszonyítottan egy bővülő fejlesztési forrásokkal gazdálkodó Pest megyével lehet számolni.
- A térségek fejlődésével – és előre láthatóan az európai területfejlesztési politika prioritásai módosulásával – előre láthatóan összességében csökkenni fognak a

felzárkóztatásra fordítható források, ezzel egyidejűleg pedig jelentősen nő a helyi erőforrások jelentősége és részaránya.

- Összességében fennmarad (a hátrányos térségek felzárkóztatását célul kitűző országos területfejlesztési politika sajnálatosan alacsony hatékonysága miatt) tovább nő az egész Budapest körüli várostérség népességvonzó képessége úgy a hazai, mint az európai viszonyrendszerben. Ennek következtében e térség kedvező geoföldrajzi helyzetű települései (mint Jászkarajenő) javít(hat) pozícióján a települések közötti versenyben. E térségen belül is felértékelődnek a kedvező táji-, természeti környezetet, egészséges és nyugodt lakóhelyi feltételeket biztosítani képes települések (mint Jászkarajenő)
- A vidékfejlesztési politika hatékonyságának problémái, illetve a területi politikában a városfejlesztés érzékelhető prioritásai miatt megtörhet a vidéki települések fejlődése, tovább erősödhetnek a különbségek a városok (különösen a térségközponti városok) és a falusi települések között a lakónépességnek nyújtott szolgáltatások elérhetőségében, választékában és színvonalában.
- Részben a területek (térségek) fejlettségi különbözősége hatására, részben geopolitikai okokból nem utolsó sorban pedig a klímaváltozás hatására előre láthatóan erősödő migráció hatására előreláthatóan nő a térség népessége, javul a foglalkoztatás, nő a településfejlesztési potenciálja.

Bizonytalanságok

- A középtávon túl bizonytalanok a területfejlesztés európai uniós és hazai prioritásai és annak forrásai.
- Középtávon még kalkulálható, de hosszú távra már bizonytalan a helyi gazdaság által megtermelt jövedelem felhasználásának távlati szabályozása (az állam által meghatározásra kerülő adózási és a támogatási keretfeltételek).
- A fentiekkel is összefüggésben bizonytalansággal terhelt a települések népessége demográfiai és szociális összetételének előrejelzése, ami a fejlesztési célok területileg differenciált meghatározásához fontos információ
- Bizonytalanságot jelent a fejlesztési tervezésben az építésüggyel összefüggő törvények és a jogszabályok folyamatban lévő változása (kiemelten a 300 m² alatti családi házak bejelentéssel bel-, külterületen és zártkertben egyaránt való építésének lehetősége.

SWOT ANALÍZIS A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ FELÜLVIZSGÁLATÁNAK MEGALAPOZÁSÁHOZ

A hosszú távra szóló településfejlesztés erőforrásainak, potenciáljainak és a fejlesztést gátló, nehezítő tényezőinek összefoglalása a településrendezési eszközök felülvizsgálata és módosítása megalapozásához (Készült a 2008-ban készült településfejlesztési stratégia és a 2016-ban készített új helyzetértékelő vizsgálatok felhasználásával)

Potenciálok, erősségek:

- Több száz éves múlttal rendelkező település
- Rendezett település, kellemes, nyugodt, biztonságos lakóhelyi környezet
- Megyeszékhelyek (Szolnok, Kecskemét) illetve a jelentős foglalkoztatási (járási és kistérségi központ) Cegléd relatív közelsége, elérhetősége
- Kiterjedt – helyi sajátosságokkal és értékekkel gazdag - védett (NATURA2000) természeti területek, értékes táji környezet
- Hagyományosan mezőgazdasági jellegű település mezőgazdasági természetesre kiválóan alkalmas területekkel, a termeléshez szükséges helyi tudással és kultúrával
- Helyben biztosított az alapfokú egészségügyi- és a szociális ellátás
- Színvonalas képzést biztosító, alapfokú oktatási intézmények megléte
- A közművelődés és a helyi társadalmi élete bázisa a Petőfi Művelődési Ház és Könyvtár
- Az általános iskolához kapcsolódóan a sportcsarnok és a kapcsolódó sportpályák a helyi sport bázisa
- Az elmúlt években a legtöbb közintézmény fejlesztése, felújítása megtörtént, a szükséges kapacitások biztosítottak.
- is megtörtént
- Erős civil társadalom, jelentős, a helyi identitást erősítő szerveződések (Polgárőr Egyesület, Karáért Közhasznú Egyesület, Jászkarajenő és Térsége Gazdakör, helyi Sportegyesület)
- Évente megrendezésre kerülő, hagyománnyal bíró regionális jelentőségű lovas rendezvény, hagyományőrző jásznapi és falunapi
- Fellelhető ásványvíz, illetve gyógyvízkészlet

Gyengeségek:

- A település közúti, térségi kapcsolatai hiányosak
- A közszolgáltatásokat nyújtó intézmények épületei közül több felújításra szorul
- A települési alpinfrastruktúra hiányos, a szennyvízhálózat kiépítése az előkészítés stádiumában van.
- Egyes közintézmények kapacitásai kihasználatlanok
- Csökkenő és öregedő lakosság
- A lakosság körében magas az alacsony iskolai végzettségűek aránya
- A jelenlegi módon, formában végzett mezőgazdasági tevékenység jövedelmezősége alacsony
- A helyi vállalkozások eltartó képessége alacsony, magas az ingázók száma
- Hiányoznak az önszerveződő gazdasági közösségek és mintagazdaságok
- Mezőgazdasági szövetkezők, illetve a mezőgazdasági termények helyben való feldolgozását végző ipar hiánya

- A nagy kiterjedésű védett (NATURA2000) természeti területek - miközben értékek - a településfejlesztés korlátjai

Lehetőségek:

- A mezőgazdasági támogatások kihasználása, a mezőgazdasági termékek iránti kereslet élénkülése
- Az EU közösségi támogatások kihasználása, a helyi gazdaság erősödése érdekében
- A tervezett M8 gyorsforgalmi út megépülése (2020 után az ország gazdasági életébe való integrálódás lehetőségének növekedése)
- Az öko-, lovas- és az agroturizmusban rejlő potenciálok kihasználása
- Az érintetlen természeti környezet iránti kereslet erősödése, mint lakóhelyi, mint turisztikai szempontból
- Holland és belga állampolgárok jelenléte a településen,
- Újabb letelepedők fogadása a külterület NATURA2000 védettséggel nem érintett külterületein,
- A lakossági jövedelmek emelkedése
- A vállalkozások eltartó képességének javulása, növekvő helyi foglalkoztatás
- A mezőgazdasági termeléshez kapcsolódó feldolgozóipar fejlesztése, feldolgozó szövetkezet életre hívása
- Helyi közösségi és gazdasági szolgáltatások indítása, fejlesztése
- A lakosság munkaerőpiaci szempontból meghatározó képességeinek és képzettségeinek javítása, a vállalkozási képesség növelése
- Az ásvány- illetve gyógyvíz feltárása és hasznosítása
- A helyi identitás növelése.

Korlátozó tényezők, veszélyek

- A lakónépesség csökkenésének gyorsulása
- Munkahelyeket teremtő vállalkozások hiánya
- A helyi foglalkoztatás bővülésének elmaradása,
- A szinte csak mezőgazdaságra épülő helyi gazdaság sebezhetősége
- Az agrárlogisztikai funkciók hiánya és a globális felmelegedés miatt a mezőgazdasági termelés jövedelmezősége egyre kiszámíthatatlanabb
- A fejlesztési források hiánya miatt a közösségi infrastruktúra további romlása

Fentiek figyelembevételével és mérlegelésével a község távlati fejlesztése iránymutatójaként az alábbi JÖVŐKÉP került megfogalmazásra:

JÁSZKARAJENŐ élhető, népességét megtartó, fejlődni képes település, amely, komfortos, kellemes, nyugodt, biztonságos lakóhelyi környezetet és bővülő megélhetési lehetőségeket biztosít polgárai számára.

A jövőképpen megfogalmazott állapot elérése, megközelítése érdekében kiemelt stratégiai cél: Jászkarajenő népességmegtartó erejének erősítése az itt élők életminőségének javítása és az identitás tudat erősítése.

A fenti stratégiai célhoz kapcsolódó prioritások a következők:

I. Települési funkciók fejlesztése

2. A helyi gazdaság élénkítése

3. Lakossági tudásbázis növelése

4. A helyi közösségek fejlesztése

1. A települési funkciók fejlesztése stratégiai célkitűzéshez kapcsolódó intézkedések

- 1.1 A közösségi szolgáltatások infrastrukturális fejlesztése
- 1.2. A csatornahálózat kiépítése
- 1.3. Termelői piactér és csarnok létesítése a községközpontban
- 1.4 A településkép fejlesztése
- 1.5. A külterületi tanyás térségben lakásra és gazdálkodásra egyaránt alkalmas tanyák építési lehetőségeinek bővítése (további belga, holland állampolgárok ingatlanvásárlásának elősegítésére)
- 1.6. közúthálózat fejlesztés keretében a Vásártér dűlő folytatásában Kocsér felé a dűlőút kövezése és portalanítása, meghosszabbítása. A tószegi és jászkarajenői út felújítása.

2. A helyi gazdaság élénkítése stratégiai célkitűzéshez kapcsolódó intézkedések

- 2.1 Új vállalkozói területek kijelölése, a területi kínálat növelése
- 2.2. A foglalkoztatottság növelése, a helyi vállalkozások erősítése, piaci hatékonyságuk növelése a versenyképesség erősítése mellett
- 2.3 A turizmus fejlesztése, mint a helyben megtermelt termékek és szolgáltatások elsődleges piaca

3. A lakossági tudásbázis növelése célkitűzéshez kapcsolódó intézkedések

- 3.1. A Jászkarajenőn született továbbtanuló fiatalok végzés utáni helyben foglalkoztatásának elősegítése
- 3.2. Környezet- és természetvédelmi szemlélet erősítése

4. A helyi közösségek fejlesztése stratégiai célkitűzéshez kapcsolódó intézkedések

- 4.1 A civil szervezetek működési hatékonyságának erősítése
- 4.2 Helyi közművelődési programok tematikájának kiszélesítése

A települési funkciók fejlesztése prioritás első intézkedése **a Jászkarajenőn elérhető közszolgáltatások infrastrukturális hiányosságainak pótlását, meglévők fejlesztését,** valamint új szolgáltatások feltételeinek megteremtését célozza. Ebben az intézkedésben jelennek meg a település közintézményeinek még meg nem valósult rekonstrukciói, az energiahatékonyságot is növelő fejlesztései. A kor követelményeinek mindenben megfelelő intézményi háttér javítja a szolgáltatás hatékonyságát, csökkenti a fenntartási költségeket, javítja a szolgáltatást igénybe vevők elégedettségét. Az intézkedés kiterjed a közúthálózat, a térségi kerékpárút kapcsolat valamint a külterületi infrastruktúra fejlesztésére. Az intézkedések célja a település versenyképességének növelése a humán és termelő infrastruktúra fejlesztésével.

A települési funkciók fejlesztése prioritás második intézkedése: **a közcsonna hálózat kiépítése és szennyvíztisztító létesítése** (a tiszajenői út mellett, önkormányzati területen). Az előkészítés stádiumában lévő fejlesztés megvalósulása eredményeként teljeskörű lesz a közműellátottság a községben, ami kiemelkedő jelentőségű úgy a környezetvédelem, mint a gazdaságfejlesztés feltételeinek javulása, mind pedig a lakosság életminősége javulása, a község népességvonzó képessége növekedése szempontjából.

A stratégiai célkitűzéshez kapcsolódó harmadik intézkedés: **új termelői piactér és csarnok létesítése** a községközpontban. A kultúrált és rendezett környezetben működő termelői piac egyaránt hozzájárul majd a helyben termelt termékek értékesítéséhez, ezzel az itt élők egészséges és friss élelmiszerekkel való ellátásához, a megélhetési feltételek javításához, a helyi gazdaság erősítéséhez, a turisztikai potenciál növeléséhez, illetve a község településhálózati pozíciója erősítéséhez.

Az első prioritáshoz kapcsolódó negyedik intézkedés **a településkép fejlesztése**. A település közterületeinek, zöldfelületeinek fejlesztése nagyban hozzájárul a településkép javulásához, mint ahogyan a település központjában az utcaképet meghatározó épületek fejlesztése, a Falumúzeum, a Tájház fejlesztése is. Az épített környezett fejlesztése mellett a természeti környezet védelme és fejlesztése is indokolt (NATURA2000 területek). Ide kell érteni azokat a tevékenységeket is, amelyek tovább javítják a településről alkotott képet: marketing tevékenységek, köztisztasági akciók stb.

A települési funkciók fejlesztése célkitűzéshez kapcsolódó ötödik intézkedés a külterületi (tanyás) térségekben a mezőgazdasági területeken a megengedett **építés szabályainak felülvizsgálata és módosítása, enyhítése** (differenciáltan a NATURA2000 lehatárolással érintett és az azon kívül fekvő területeken) a Nemzeti Park Igazgatósággal egyeztetett módon annak érdekében, hogy a természetvédelmi érdekek sérelme nélkül kismértékben növelni lehessen a beépítés lehetőségét az érintett külterületeken..

A második stratégiai célkitűzés a helyi gazdaság fejlesztése. Ez a prioritás három intézkedést foglal magába. Az első intézkedés új vállalkozói területek kijelölésére irányul a településszerkezeti terv folyamatban lévő módosítása keretében. A cél kettős: **a gazdaságfejlesztési célú területi kínálat bővítése**, e célra alkalmas területek fejlesztésre való előkészítése, illetve az önkormányzati tulajdonú területek hasznosítása. A fejlesztés célterületei: a temető melletti terület, illetve a tiszajenői út mellett (a létesítendő szennyvíztisztítóhoz közel fekvő) gazdasági terület.

A helyi gazdaságfejlesztés stratégiai célkitűzés második intézkedése **a foglalkoztatottság növelése, a helyi vállalkozások erősítése, piaci hatékonyságuk növelése a versenyképesség erősítése mellett**. Cél a meglévő vállalkozások támogatása és új (foglalkoztatási lehetőséget bővítő) vállalkozások letelepedésének támogatása elsősorban olyan ágazatokban, ahol az alacsonyabb iskolai végzettségűek foglalkoztatása is elfogadható.

A helyi gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó javasolt intézkedés még:

- A helyi vállalkozások együttműködésének elősegítése információ szolgáltatással, tanácsadással
- A helyi ásvány- és gyógyvízkészlet kiaknázásának előkészítése

A prioritás harmadik intézkedése **a település turisztikai fogadóképességének és kínálati elemeinek fejlesztését** foglalja magába. Jászkarajenőn az utóbbi években megjelentek a hivatalos falusi turizmusra épülő szálláshely-szolgáltatások, amelyek a viszonylag csekély helyi és az elmúlt időszakban fejlődő kistérségi turisztikai kínálatra építettek. A turisztikai szolgáltatások fejlesztésével javulhat a helyben termelt javak helyi értékesítése.

A turisztikai fejlesztések elsősorban magán-erős vállalkozói fejlesztések lehetnek, az önkormányzat szerepe ebben a külső feltételek biztosítása (a vonzó települési környezet megőrzése, a közterületek és zöldfelületek fejlesztése) a közbiztonság erősítése, valamint a fejlesztések háttérét biztosító pozitív településmarketing. Kapcsolódó célkitűzés az öko-, lovas- és az agroturizmusban rejlő potenciálok mind erőteljesebb kihasználása

A turisztikai fejlesztéshez kapcsolódó javasolt fejlesztések:

- Faluház létrehozása, a helyi kulturális örökség bemutatására
- A sport, szabadidős és rekreációs szolgáltatások fejlesztése
- Ifjúsági és nem kereskedelmi célú szálláshelyek kialakítása
- Erdei iskola megvalósítása a jászkarajenői puszták értékeinek és a legeltető állattartás hagyományainak bemutatására
- Gyalogtúra útvonal kialakítása a jászkarajenői pusztán. pihenőhelyek és megfigyelőpontok kialakítása

A harmadik stratégiai célkitűzés biztosítja a társadalmi háttérrel a fejlesztések megvalósulásához és fenntarthatóságához. A lakossági tudásbázis növelése célkitűzéshez kapcsolódó intézkedések egyrészt a Jászkarajenőn született és az innen továbbtanuló fiatalok végzés utáni helyben foglalkoztatásának elősegítésére, illetve a környezet- és természetvédelmi szemlélet erősítésére irányul. Utóbbinak kiemelkedő jelentősége van abban a településben, ahol az érintetlen táji- és természeti környezet jelenti a meghatározó települési vonzerőt.

A lakossági tudásbázis növelése célkitűzéshez kapcsolódó intézkedések között **a Jászkarajenőn született és innen továbbtanuló fiatalok végzés utáni helyben tartásának és foglalkoztatásának elősegítése** mellett a környezet- és természetvédelmi szemlélet erősítése szerepel.

Az itt született, innen továbbtanuló fiatalok végzés utáni helyben tartásának és foglalkoztatásának elősegítése a értékek gyermekkorban történő megismertetésével, a helyi gazdaság erősítésével, a vállalkozási lehetőségek bővítésével, a megélhetési lehetőségek

javításával, a környezettudatos szabadidő eltöltés lehetőségei gazdagításával valamint a helyi programok bővítésével, civil közélet erősítésével érhető el.

A környezet- és természetvédelmi szemlélet kialakítása intézkedés egyúttal a fenntarthatóságot is erősíti. A település természeti értékeinek léte (NATURA2000, ivóvíz) sok esetben a helyi lakosság körében sem ismertek. A fenntartható gazdálkodási módokra való átállással, az iskolások kiegészítő képzésével megteremthető a fejlesztések fenntarthatósága.

Ezen intézkedés részeként megvalósítható a községben ingatlant vásárolt (holland és belga) állampolgárok által képviselt értékrend (és természetbarát életmódminták) megismertetése és népszerűsítése.

A környezet- és természetvédelmi szemlélet erősítésére vonatkozó célkitűzéshez kapcsolódó intézkedések: kialakítása intézkedések:

- A helyi természeti értékeket bemutató programok szervezése a (Nemzeti Park Igazgatóság szakemberei vezetésével
- Környezettudatosságot erősítő előadások szervezése a lakosság részére
- Településszépítési-, környezetfásítási akciók megvalósítása a lakosság bevonásával

A helyi közösségek fejlesztésére irányuló negyedik stratégiai célkitűzéshez kapcsolódó intézkedések a civil szervezetek működési hatékonyságának erősítésére, illetve a helyi közművelődési programok tematikájának kiszélesítése irányulnak.

A civilek fejlesztésekben és közcélú feladatokban való szerepvállalása a jövőben elengedhetetlen a helyi önkormányzat (és a helyi társadalom számára). Jelenleg a település civil szervezetei túlnyomórészt inaktív valamint konkrét célt támogató szervezetekből állnak.

A helyi közművelődési programok tematikájának kiszélesítése az e téren módszertani és gyakorlati eredményeket egyaránt elérő Nemzeti Művelődési Intézet iránymutatásai és programjai figyelembevételével lehetséges.

A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE

A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer

A településfejlesztési koncepcióban rögzített célkitűzések érvényesülését szolgálja (és egyúttal biztosítja), hogy a koncepcióval párhuzamos tervezésben készül el és kerül jóváhagyásra a község településszerkezeti- és szabályozási tervének felülvizsgálata és módosítása. E tervek a koncepcionális fejlesztési célok messzemenő figyelembevételével, azok szolgálatára kerültek kidolgozásra.

Tekintettel arra, hogy a településfejlesztési koncepció célkitűzései közül a társadalom és közösségfejlesztési célok nem befolyásolhatók a településrendezési eszközök változtatásával, indokolt, hogy az önkormányzat önálló intézkedési tervet dolgozzon ki és hagyjon jóvá:

- a civil szervezetek működési hatékonyságának erősítésére,
- illetve a helyi közművelődési programok kiszélesítésére.

Tekintettel a közigazgatási területen lévő védett természeti területek nagy kiterjedésére indokolt, hogy Jászkarajenőn olyan természet és környezetvédelmi intézkedési terv is készüljön, amely rögzíti a hatékony védelem érvényesítését szolgáló helyi szintű feladatokat, elősegíti a helyi társadalom aktív részvételét a védelem és fejlesztés szempontrendszer összehangolásában, illetve rögzíti a környezet- és természetvédelmi szemlélet erősítése érdekében szükséges intézkedéseket.

Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére

Annak érdekében, hogy a jászkarajenői települési önkormányzat mindenkor változó helyzethez és feltételekhez igazodóan tudja meghozni aktuális fejlesztési és rendezési döntéseit, indokolt a változások nyomon követése és az, hogy a képviselőtestület minden évben tűzze napirendjére a településrendezési eszközökben meghatározott feladatok végrehajtását. Indokolt, hogy a változások figyelembevételével a képviselőtestület határozza meg a soron következő feladatokat. Döntson a településfejlesztési és a településrendezési dokumentumok megfelelőségéről, vagy – szükség esetén – azok felülvizsgálatának, vagy módosításának szükségességéről.